Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/1774

18.12.2025

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2025/1774,

annettu 28 päivänä elokuuta 2025,

delegoidun asetuksen (EU) 2021/1078 muuttamisesta InvestEU-rahaston investointisuuntaviivoissa vahvistettujen puolustusalan strategisten investointien osalta

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta 24 päivänä maaliskuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/523 ([1]) ja erityisesti sen 8 artiklan 9 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) InvestEU-ohjelman tavoitteena on tukea rahoitus- ja investointitoimia, joilla myötävaikutetaan asetuksen (EU) 2021/523 3 ja 8 artiklassa ja liitteessä II vahvistettujen unionin politiikkatavoitteiden saavuttamiseen. Näillä rahoitus- ja investointitoimilla pyritään tukemaan muun muassa puolustusteollisuuden kehittämistä unionin strategisen riippumattomuuden edistämiseksi.

(2) Asetuksen (EU) 2021/523 14 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan kuhunkin kyseisen asetuksen 8 artiklassa tarkoitettuun politiikkaikkunaan kuuluvien rahoitus- ja investointitoimien on oltava johdonmukaisia suhteessa komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/1078 ([2]) liitteessä vahvistettuihin ja asetuksen (EU) 2021/523 8 artiklan 3 ja 10 kohtaan perustuviin investointisuuntaviivoihin, jäljempänä ’nykyiset investointisuuntaviivat’ Puolustusalan strategisten investointien osalta kyseisissä investointisuuntaviivoissa asetetaan unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuuden suojelemiseksi rajoituksia, jotka koskevat lopullisia rahoituksen saajia, jotka ovat kolmannen maan tai kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa, ja rahoituksen lopullisia saajia, joiden toimeenpaneva johto on unionin ulkopuolella.

(3) Yhteisessä valkoisessa kirjassa Euroopan puolustusvalmiudesta vuoteen 2030 mennessä ([3]) korostetaan kiireellistä tarvetta parantaa unioniin sijoittautuneiden yritysten, myös pienten ja keskisuurten yritysten ja midcap-yritysten, mahdollisuuksia saada pääomaa, jotta ne voivat siirtää ratkaisunsa teolliseen mittakaavaan ja edistää teollista kasvua, johon unioni pyrkii. Rahoitusala osoittaa yhä enemmän kiinnostusta puolustukseen. Puolustusalan markkinoiden rahoitus on kuitenkin edelleen heikkoa, mikä johtuu osaksi julkisten ja yksityisten rahoituslaitosten investointipolitiikan rajoituksista. Näihin haasteisiin vastaaminen edellyttää InvestEU-ohjelman koko potentiaalin hyödyntämistä puolustusalan tukemiseksi.

(4) Sidosryhmiltä julkisen kuulemisen ja InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneihin ja jäsenvaltioihin kohdennettujen kuulemisten kautta saadun palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että strategisille investoinneille nykyisissä investointisuuntaviivoissa asetetut rajoitukset voivat haitata InvestEU-rahaston käyttöönottoa puolustusalan tukemiseksi. Sen vuoksi nykyisiä investointisuuntaviivoja olisi muutettava kohdennetusti, jotta ne voidaan räätälöidä täysin InvestEU-ohjelman erityispiirteisiin (välillisen hallinnoinnin kautta toteutettava talousarviotakuu). Ehdotetuilla muutoksilla helpotetaan InvestEU-varojen käyttöönottoa puolustusalan tukemiseksi ja säilytetään samalla puolustusalan strategisia investointeja koskevat riittävät suojatoimet asetuksen (EU) 2021/523 mukaisesti.

(5) Rajoitusten kohteena olevat puolustusalan strategiset investoinnit määritellään nykyisissä investointisuuntaviivoissa investoinneiksi Euroopan puolustusrahaston vuotuisessa työohjelmassa määritettyihin puolustusteknologioihin ja -tuotteisiin. Määritelmä on tarpeettoman monimutkainen ja aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta Euroopan puolustusrahaston työohjelman muuttuvan luonteen vuoksi. Soveltamisalaa olisi yksinkertaistettava viittaamalla investointeihin, jotka tehdään ensisijaisesti sotilaskäyttöön kehitettyihin puolustusteknologioihin ja -tuotteisiin. Tällainen yksinkertaistaminen parantaisi ennustettavuutta InvestEU-ohjelman toteutuskumppaneiden ja rahoituksen välittäjien kannalta tarjoamalla niille selkeän menetelmän sen määrittämiseksi, sovelletaanko lopullisiin rahoituksen saajiin kolmansiin maihin liittyviä rajoituksia, mukaan lukien sen selventäminen, miten näitä rajoituksia sovelletaan teknologiaan, jota voidaan käyttää sekä puolustus- että siviilitarkoituksiin (kaksoiskäyttö).

([1]) EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj.
([2]) Komission delegoitu asetus (EU) 2021/1078, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/523 täydentämisestä InvestEU-rahaston investointisuuntaviivoilla (EUVL L 234, 2.7.2021, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2021/1078/oj).
([3]) JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

(6) Nykyisissä investointisuuntaviivoissa edellytetään, että osallistumiskelpoisuutta varten kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisöjen määräysvallassa olevan yhteisön on osoitettava, että jäsenvaltio, johon se on sijoittautunut, on hyväksynyt takuun Euroopan puolustusrahaston perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/697 ([4]) vahvistettujen osallistumiskelpoisia yhteisöjä koskevien periaatteiden mukaisesti. Kyseistä säännöstä ei ole mukautettu InvestEU-ohjelman erityispiirteisiin, ja se rajoittaa rahoituksen käyttöönottoa. Jäsenvaltioiden hyväksymät takuut sellaisen puolustusohjelman nojalla, joka on saanut unionin rahoitusta, vaikuttavat olevan riittävät suojelemaan unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuutta InvestEU-rahaston yhteydessä. Ainoastaan yhteisöjä, jotka eivät pysty täyttämään näitä kriteerejä, olisi vaadittava antamaan takuu nimenomaan InvestEU-toimen yhteydessä. Muutoksen tarkoituksena on selkeyttää InvestEU-rahaston toteuttamista unioniin sijoittautuneiden ja EU:n ulkopuolisten yhteisöjen määräysvallassa olevien yhteisöjen tukemiseksi. Tällaiset takuut voivat tapauksen mukaan perustua lieventäviin toimenpiteisiin, jotka on ottanut käyttöön tai joista hyötyy jäsenvaltio, joka seuraa, hankkiiko jokin toinen kolmas maa tai jokin toinen kolmannen maan yhteisö määräysvallan tällaisissa oikeussubjekteissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/452 ([5]) tarkoitetulla tavalla.

(7) Nykyisissä investointisuuntaviivoissa vahvistetaan, että puolustusalan strategisten investointien osalta lopullisten rahoituksen saajien valvontaan liittyvät rajoitukset koskevat myös niiden tavaran- ja palveluntoimittajia ja alihankkijoita. Näin laajaa soveltamisalaa ei ole mukautettu InvestEU-ohjelmasta annettavan rahoituksen tyyppiin, ja se voi haitata InvestEU-rahoituksen käyttöönottoa aiheuttamalla tarpeetonta hallinnollista rasitetta. InvestEU-rahoitukseen liittyvän hallinnollisen menettelyn yksinkertaistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että InvestEU-rahoituksen kelpoisuusedellytykset mukautetaan vieraan ja oman pääoman ehtoisiin rahoitusvälineisiin, investointisuuntaviivoista olisi poistettava viittaus tavaran- ja palveluntoimittajiin, kun on kyse kolmannen maan määräysvallasta.

(8) Nykyisissä investointisuuntaviivoissa strategisille investoinneille asetetut rajoitukset rajoittavat assosioituneisiin kolmansiin maihin sijoittautuneiden tai assosioituneiden kolmansien maiden tai kolmansien maiden yhteisöjen määräysvallassa olevien yhteisöjen osallistumiskelpoisuutta tarpeettoman tiukasti. Jotta voidaan varmistaa unioniin ja InvestEU-ohjelmaan assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautuneiden yhteisöjen yhdenvertainen kohtelu ja yhdenmukaistaa Euroopan puolustusrahastossa ja muissa puolustusohjelmissa, joiden rahoitukseen unioni osallistuu, vahvistettu osallistumiskelpoisia yhteisöjä koskeva periaate, nykyisiä investointisuuntaviivoja olisi mukautettava sen varmistamiseksi, että rajoituksia sovelletaan muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden tai kolmansien maiden yhteisöjen perustamiin tai määräysvallassa oleviin yhteisöihin.

(9) Nykyisten investointisuuntaviivojen mukaan strategisen puolustusinvestoinnin lopulliset saajat eivät saa rahoituksen viimeisen maksuerän suorittamista seuraavien viiden vuoden aikana lisensoida tai siirtää yksinoikeudella kolmansille maille tai kolmansien maiden yhteisöille teollis- ja tekijänoikeuksia, jotka liittyvät kyseisten strategisten investointien avulla suoraan aikaansaatuihin kriittisiin teknologioihin ja unionin ja sen jäsenvaltioiden keskeisten turvallisuusetujen kannalta olennaisiin teknologioihin, ellei jäsenvaltio, johon lopullinen rahoituksen saaja on sijoittautunut, ole sitä hyväksynyt. Kyseisen säännöksen täytäntöönpano aiheuttaa merkittäviä haasteita ja pullonkauloja jäsenvaltioissa ja haittaa näin ollen InvestEU-varojen käyttöönottoa puolustuksen tukemiseksi, koska siinä edellytetään, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön uusia valvonnan muotoja, jotka ylittävät nykyiset mekanismit (esim. sotilastarvikkeiden vientiä koskeva valvonta tai ulkomaisten suorien sijoitusten seuranta). Näiden ongelmien ratkaisemiseksi nykyisiä investointisuuntaviivoja olisi muutettava, jotta voidaan varmistaa, että rahoituksen saajiin sovelletaan ainoastaan niiden jäsenvaltioiden valvontamekanismeja, joihin ne ovat sijoittautuneet, ja rahoitus- ja investointitoimi pysyy edelleen EU:n takuun piirissä.

(10) Sen vuoksi delegoitua asetusta (EU) 2021/1078 olisi muutettava,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan delegoidun asetuksen (EU) 2021/1078 liite tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/697, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan puolustusrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2018/1092 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/452, annettu 19 päivänä maaliskuuta 2019, unioniin tulevien ulkomaisten suorien sijoitusten seurantaan tarkoitettujen puitteiden perustamisesta (EUVL L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä elokuuta 2025.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Korvataan delegoidun asetuksen (EU) 2021/1078 liitteessä oleva 2.10 kohta seuraavasti:

”2.10 **Strategiset investoinnit**

InvestEU:n puitteissa toteutettavilla rahoitus- tai investointitoimilla voidaan edistää asetuksen (EU) 2021/523 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua toimintaa, jolla on strategista merkitystä unionille. Tällaista toimintaa on pidettävä strategisena investointina, jos se

a) koskee hankkeita ja lopullisia rahoituksen saajia, joihin liittyy unionin, sen jäsenvaltioiden tai InvestEU-ohjelmaan assosioituneiden maiden, jäljempänä ’assosioituneet maat’, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen kohdistuvia riskejä, kuten investoinneissa puolustus- ja avaruusalaan ja kyberturvallisuuteen:

   i) puolustusalalla investoinnit ensisijaisesti sotilaskäyttöön kehitettyihin teknologioihin ja tuotteisiin,

   ii) avaruusalalla investoinnit seuraaviin tuotteisiin:

      — atomikellot (mukaan lukien Galileo-paikannusjärjestelmissä);

      — strategiset kantoraketit (mukaan lukien unionin määräysvallassa olevien avaruusjärjestelmien avaruuteen laukaisussa käytettävät kantoraketit);

      — avaruustuotteet, jotka komissio määrittelee vuosittain laatimassaan luettelossa, jonka se antaa johtokunnalle;

   iii) kyberturvallisuusalalla investoinnit, joissa keskitytään yksinomaan kyberturvallisuustyökalujen ja -ratkaisujen kehittämiseen ja käyttöönottoon, myös silloin, kun ne ovat osa digitaalisten verkkojen ja datainfrastruktuurin käyttöönottoa tai parantamista;

   tai

b) edistää unionin selviytymiskykyä 6.1.1.8, 6.2.1.1 ja 6.4.1.1 kohdassa määritellyillä unionin kannalta strategisesti tärkeillä aloilla pitämällä yllä ja vahvistamalla strategisia arvoketjuja ja ylläpitämällä ja vahvistamalla unionille strategisesti tärkeää toimintaa, kuten Euroopan yhteistä etua koskevia tärkeitä hankkeita (IPCEI), jotka liittyvät kriittiseen infrastruktuuriin, muutosvoimaisiin teknologioihin, mullistaviin innovaatioihin sekä yrityksille ja kuluttajille tarkoitettuihin hyödykkeisiin.

Suorien toimien yhteydessä toteutuskumppanin on varmistettava, että strategisissa investoinneissa noudatetaan seuraavassa esitettyjä rajoituksia. Välillisissä toimissa toteutuskumppanin on sopimuksessa velvoitettava rahoituksenvälittäjä varmistamaan samojen rajoitusten noudattaminen.

Ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluviin lopullisiin rahoituksen saajiin sovelletaan rajoituksia, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse alle 10 000 000 euron suorista toimista ja välillisiin toimiin liittyvistä alle 10 000 000 euron transaktioista.

Tässä kohdassa esitettyjä rajoituksia sovellettaessa tarkoitetaan

a) ’määräysvallalla’ kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;

b) ’toimeenpanevalla johdolla’ kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle tai muulle vastaavan päätösvallan omaavalle henkilölle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa yrityksen johdon päätöksentekoa;

c) ’muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöllä’ muuhun kuin assosioituneeseen kolmanteen maahan sijoittautunutta oikeussubjektia tai, jos se on sijoittautunut unioniin tai assosioituneeseen maahan, oikeussubjektia, jonka toimeenpaneva johto on muussa kuin assosioituneessa kolmannessa maassa. Oikeussubjektin sijoittautumispaikka määräytyy sen kotipaikan sijainnin mukaan.

Ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvan lopullisen rahoituksen saajan toimeenpanevan johdon on oltava unionissa tai assosioituneessa maassa, eikä se saa olla muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisöjen määräysvallassa.

Jos ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluva lopullinen rahoituksen saaja osallistuu 5G-yhteyksiä koskevaan strategiseen investointiin, 5G-kyberturvallisuusvälineistön (*) mukaisia toimenpiteitä ja riskinhallintasuunnitelmia sovelletaan myös sen tavaran- ja palveluntoimittajiin. Tällaisia toimittajia ovat erityisesti televiestintälaitteiden myyjät ja valmistajat sekä muut ulkopuoliset toimittajat, kuten pilvi-infrastruktuurin tarjoajat, hallintapalvelujen tarjoajat, järjestelmäintegroijat, turvallisuudesta ja ylläpidosta vastaavat toimeksisaajat sekä siirtojärjestelmien valmistajat.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluva oikeussubjekti, joka osallistuu puolustusalan strategiseen investointiin ja jonka toimeenpaneva johto on unionissa tai assosioituneessa maassa ja joka on muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi olla rahoituksen saaja jossakin seuraavista tapauksista:

— Se osoittaa saaneensa takuun, jonka on hyväksynyt jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon se on sijoittautunut, sellaisen puolustusohjelman puitteissa, johon on myönnetty EU:n rahoitusosuus (**),

— Se osoittaa saaneensa takuun, jonka jäsenvaltio tai assosioitunut maa, johon se on sijoittautunut, on hyväksynyt oikea-aikaisesti erityisesti toimea varten. Takuulla on vakuutettava, että tällaisen oikeussubjektin toimeen osallistuminen ei ole ristiriidassa unionin ja sen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusetujen kanssa, sellaisina kuin ne on vahvistettu yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä SEU V osaston nojalla, tai asetuksen (EU) 2021/523 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden kanssa. Takuulla on erityisesti osoitettava, että toimen osalta käytössä on toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että

  i) lopulliseen rahoituksen saajaan ei kohdistu määräysvaltaa, joka rajoittaa sen kykyä toteuttaa toimesta rahoitettuja puolustustoimia; ja

  ii) muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön pääsy toimesta rahoitettuja puolustustoimia koskeviin arkaluonteisiin tai turvallisuusluokiteltuihin tietoihin estetään ja toimeen osallistuvilla työntekijöillä tai muilla henkilöillä on jäsenvaltion tai assosioituneen maan myöntämä kansallinen turvallisuusselvitys kansallisten lakien ja asetusten mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään, ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluva oikeussubjekti, joka osallistuu avaruusalan strategiseen investointiin ja jonka toimeenpaneva johto on unionissa tai assosioituneessa maassa ja joka on muun kuin assosioituneen kolmannen maan tai muun kuin assosioituneen kolmannen maan yhteisön määräysvallassa, voi olla lopullinen rahoituksen saaja, jos komissio on myöntänyt poikkeuksen asetuksen (EU) 2021/696 asiaa koskevissa säännöksissä vahvistettujen, osallistumiskelpoisia yhteisöjä koskevien periaatteiden mukaisesti.

Toteutuskumppanin on ilmoitettava komissiolle kaikista tässä 2.10 kohdassa esitettyihin rajoituksiin myönnetyistä poikkeuksista.

Vaikka rahoitus- ja investointitoimi kuuluu EU:n takuun piiriin, ensimmäisen kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluvan lopullisen rahoituksen saajan on saatava jäsenvaltiolta tai assosioituneelta maalta, johon se on sijoittautunut, asiaankuuluvat hyväksynnät niiden voimassa olevien kansallisten menettelyjen mukaisesti voidakseen siirtää teollis- ja tekijänoikeuksien omistusoikeuden tai myöntää lisenssin yksinomaan muille kuin assosioituneille kolmansille maille tai muiden kuin assosioituneiden kolmansien maiden yhteisöille, jos tällaiset oikeudet johtuvat suoraan kyseisistä toimista.

(*) Verkko- ja tietoturva-alan yhteistyöryhmä, Cybersecurity of 5G networks EU Toolbox of risk mitigating measures, 01/2020 (https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=64468).

(**) Muun muassa seuraavat ohjelmat:

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1092, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, Euroopan puolustusteollisen kehittämisohjelman perustamisesta unionin puolustusteollisuuden kilpailukyvyn ja innovointikapasiteetin tukemiseksi (EUVL L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj);

— Asetus (EU) 2021/697;

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1525, annettu 20 päivänä heinäkuuta 2023, ampumatarviketuotannon tukemisesta (ASAP) (EUVL L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj);

— Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2418, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, välineen perustamisesta Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamiseksi yhteistoiminnallisten hankintojen avulla (EDIRPA) (EUVL L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj);

— Neuvoston asetus (EU) 2025/1106, annettu 27 päivänä toukokuuta 2025, välineen perustamisesta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi Euroopan puolustusteollisuutta vahvistamalla (SAFE) (EUVL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).”.